

Protokoll fört vid pleniföredragning

Social- och miljöavdelningen
Hälsa- och sjukvårdsbyrån, S3

Närvarande
VT, RH, AH-J, AH, FK, AR, CW

Frånvarande
HJ

Justerat
Omedelbart

Ordförande
Lantråd
Veronica Thörnroos

Föredragande
Minister
Annette Holmberg-Jansson

Protokollförelse
Avdelningschef
Bengt Michelsson

Nr 71

Landskapsregeringens rekommendation om
begränsningar av antal personer vid privata tillställningar
under covid-19-epidemin

ÅLR 2021/1531

131 S3

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att utge en rekommendation om begränsningar av antal personer vid privata tillställningar enligt **bilaga 1 S321P50**.

Nr 72

Landskapsregeringens rekommendation till allmänheten
om användning av mun- och nässkydd på allmän plats

ÅLR 2021/6583

132 S3

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att utge en rekommendation till allmänheten om användning av mun- och nässkydd på allmän plats enligt **bilaga 2 S321P50**.

Hänvisning

Sändlista för kännedom

Kontaktperson

Bengt Michelsson, +358 18 25 000 (vxl)

Ärende

Landskapsregeringens rekommendation om begränsningar av antal personer vid privata tillställningar under covid-19-epidemin

Beslut

Landskapsregeringen beslutar att med stöd av 8 § i lagen om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016) utge en rekommendation om att begränsa privata tillställningar som ordnas inomhus till 100 personer under perioden 29.7.2021-12.8.2021.

Dessutom rekommenderas privata tillställningar som ordnas inomhus med upp till 100 personer att följa landskapsregeringens anvisningar om förhindrande av coronavirussmitta i samband med offentliga tillställningar och allmänna sammankomster samt vid användningen av offentliga rum från 6.5.2021 (reviderad 17.6.2021, [Bilaga](#)).

Beslutet träder i kraft omedelbart och upphör 12.8.2021 klockan 24:00.

Motivering

Landskapsregeringen har 30.10.2020 antagit en handlingsplan för hantering av covid-19 epidemin på Åland (ÅLR 2020/8256) som har utarbetats i samråd med Ålands hälso- och sjukvård inom samarbetsgruppen för hantering av covid-19 epidemin på Åland. Handlingsplanen innehåller vägledande definitioner av epidemifaser och planerade åtgärder för de olika epidemifaserna. Handlingsplanen har reviderats 26.11.2021, 28.1.2021 och 17.6.2021.

Enligt 30 § 9 punkten i självstyrelselagen (1991:71) för Åland ska landskapsregeringen eller någon annan myndighet som anges i landskapslag i landskapet sköta de uppgifter som enligt lagstiftningen om bekämpning av smittsamma sjukdomar hos människor ankommer på riksmyndigheterna och kommunerna. En övervägande del av de områden och åtgärder som framgår av handlingsplanen faller inom lagtingets lagstiftningsbehörighet enligt 18 § 1, 4, 12, 13, 14, 21 och 22 punkten i självstyrelselagen för Åland och det är därmed upp till självstyrelsemyndigheterna att verkställa åtgärderna enligt tillämplig landskapslagstiftning samt tillämplig reglering i lagen om smittsamma

sjukdomar. Till detta hör bland annat rekommendationer om att begränsa privata tillställningar inomhus, rekommendationer om att begränsa hobbyverksamhet inomhus samt rekommendationer om näringsverksamhet och offentliga utrymmen.

Enligt 8 § i lagen om smittsamma sjukdomar är det regionförvaltningsverket som samordnar och övervakar bekämpningen av smittsamma sjukdomar inom sitt område. Regionförvaltningsverket övervakar att bekämpningsarbetet genomförs i enlighet med bestämmelserna. Enligt 8 § 3 mom. ska regionförvaltningsverket och samkommunerna för sjukvårdsdistriktet inom dess verksamhetsområde samarbeta för att bekämpa smittsamma sjukdomar. Regionförvaltningsverket ska fatta de administrativa beslut som föreskrivs i lagen om smittsamma sjukdomar genom att utnyttja den sakkunskap som finns i samkommunen för sjukvårdsdistriktet, i specialupptagningsområdet och vid Institutet för hälsa och välfärd.

Enligt 1 § 1 mom. 14 punkten i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (FFS 146/2017) är en infektion som orsakas av en ny typ av coronavirus en allmänfarlig smittsam sjukdom.

Världshälsoorganisationen WHO har 11.3.2020 klassificerat covid-19 epidemin som en pandemi. Coronaviruset är en allmänfarlig smittsam sjukdom. Enligt Institutet för hälsa och välfärd smittar viruset i första hand som droppsmitta när en person hostar eller nyser. Viruset kan även smitta vid beröring av ytor där det nyligen kommit luftvägssekret från en smittad person. Viruset cirkulerar fortfarande både i Finland och annanstans i världen och största delen av Finlands befolkning är fortfarande mottaglig för smitta. Genom omfattande testning, spårning av smittkedjor, isolering av insjuknade och karantän för exponerade kan man till viss del, men inte enbart, bromsa spridningen av sjukdomen.

Under vecka 29-30 2021 har hittills 15 fall konstaterats på Åland, varav 5 fall bedöms som samhällssmitta. Ett stort antal personer är satta i karantän. Sannolikheten är hög för att nya fall kommer konstateras under resten av innevarande vecka. Incidensen vecka 29-30 är hittills 50 / 100 000 och förväntas således öka ytterligare. Samarbetsgruppen bedömde därför 28.7.2021 att Åland är i spridningsfasen. Samarbetsgruppen bedömer att smittriskerna är högst i situationer då trängsel uppstår inomhus, t.ex. vid restaurang- och nattklubsbesök, privata fester inomhus och inomhusevenemang. Samarbetsgruppen bedömer därför att motsvarande begränsningar för hobbyverksamheter inte behöver införas. Samarbetsgruppen föreslog att rekommendationen om att begränsa privata tillställningar som ordnas inomhus skulle begränsas till 20 personer. Landskapsregeringen gjorde dock en helhetsbedömning som tar fasta på att 85% av befolkningen erhållit dos 1 av covid-19 vaccin och 35% har erhållit dos 2 och därtill finns inget förhöjt behov av sjukhusvård. Därför gjorde landskapsregeringen bedömningen att rekommendera en begränsning om 100 personer för privata tillställningar som ordnas inomhus.

Enligt landskapsregeringens handlingsplan (reviderad 17.6.2021) bör privata tillställningar begränsas till 20 personer inomhus och rekommenderas att följa anvisningar för offentliga tillställningar.

Tillämpade lagrum

- 30 § 9 punkten självstyrelselag (1991:71) för Åland
- 1 och 8 §§ lag om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016)
- 1 och 5 §§ statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (FFS 146/2017)
- 1 § i statsrådets förordning (FFS 69/2020) om ändring av 1 § i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017)

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Annette Holmberg-Jansson

BILAGA

Landskapsregeringens anvisning om förhindrande av coronavirussmitta i samband med offentliga tillställningar och allmänna sammankomster samt vid användningen av offentliga rum, 6.5.2021 (reviderad 17.6.2021).

FÖR KÄNNEDOM

Ålandsminister, Anna-Maja Henriksson, anna-maja.henriksson@om.fi
Kommuner på Åland
Ålands kommunförbund, info@kommun.ax
Ålands hälso- och sjukvård, info@ahs.ax
Ålands polismyndighet, registratur.aland@polisen.ax
Statens ämbetsverk på Åland, info@ambetsverket.fi
Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, kirjaamo@valvira.fi
Institutet för hälsa och välfärd, info@thl.fi
Social- och hälsovårdsministeriet, kirjaamo@stm.fi
Statsrådets kansli, registratorskontoret@vnk.fi
Heidi Kaila, Statsrådets kansli, heidi.kaila@vnk.fi
Janina Groop-Bondestam, Justitieministeriet, janina.groop-bondestam@om.fi
Viveca Arrhenius, Social- och hälsovårdsministeriet, viveca.arrhenius@stm.fi
Anne Kumpula, Social- och hälsovårdsministeriet, anne.kumpula@stm.fi

Anvisningar för att förhindra coronavirussmitta vid offentliga tillställningar, vid allmänna sammankomster och vid användningen av offentliga lokaler

Uppdateringar

- **17.6.2021:** Anvisningen om att hålla avstånd har uppdaterats. Fortsatt gäller att det ska vara möjligt att hålla säkerhetsavstånd under hela den offentliga tillställningen och allmänna sammankomsten men det krävs inte längre att något specifikt säkerhetsavstånd ska hållas inomhus. Det tidigare kravet på minst 2 meter mellan grupper inomhus har tagits bort.
- **3.6.2021:** Anvisningen om att hålla avstånd har uppdaterats och det krävs inte längre att något specifikt säkerhetsavstånd ska hållas utomhus. Det tidigare kravet på minst 1,5 meter mellan grupper utomhus har tagits bort.
- **20.5.2021:** Anvisning om munskydd och att hålla avstånd har uppdaterats

Anvisningens syfte

- Syftet med dessa anvisningar är att offentliga tillställningar, allmänna sammankomster och möten ska kunna ordnas tryggt inomhus, eller på avgränsade områden utomhus, och att stödja en trygg användning av offentliga lokaler medan covid-19-epidemin pågår. Genom att följa anvisningarna kan man förebygga smitta och minska antalet exponerade.
- De som svarar för administreringen av lokaler avsedda för kunder och andra deltagare ska direkt med stöd av 58 c § i lagen om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016) vidta åtgärder som avses i paragrafen för att förebygga coronavirussmitta. Dessa anvisningar kompletterar de skyldigheter som direkt följer av lagen. Iakttagandet av anvisningarna kan genom ett separat beslut enligt lagen om smittsamma sjukdomar också fastställas som en skyldighet.
- Enligt 30 § 9 punkten i självstyrelselagen (1991:71) för Åland ska de uppgifter som enligt lagstiftningen om bekämpning av smittsamma sjukdomar hos människor ankommer på en riksmyndighet eller på kommunerna i landskapet skötas av landskapsregeringen eller någon annan myndighet som anges i landskapslag. Social- och hälsovårdsministeriet är i detta sammanhang att betrakta som en riksmyndighet och Ålands landskapsregering ansvarar därför för motsvarande uppgifter på Åland.
- I 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar finns bestämmelser om regionförvaltningsverkets och kommunens behörighet att besluta om begränsningar som gäller att ordna offentliga tillställningar och allmänna sammankomster. Enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar kan regionförvaltningsverket eller det kommunala organ som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar under vissa förutsättningar bestämma att även användningen av andra lokaler än de som används för offentliga tillställningar ska ordnas så att det de facto är möjligt att undvika närkontakt. Med stöd av 58 g § i

lagen om smittsamma sjukdomar kan också vissa i lagen definierade lokaler med hög smittorisk stängas temporärt.

- Landskapsregeringens anvisning baseras på undervisnings- och kulturministeriets och Institutet för hälsa och välfärds anvisningar för att förhindra coronavirussmitta vid offentliga tillställningar, allmänna sammankomster och vid användningen av offentliga lokaler av 21.9.2020 (senast uppdaterad 22.2.2021).

I anvisningarna beskrivs allmänna förutsättningar för att förhindra spridningen av covid-19 och begränsa antalet exponerade. De som ordnar tillställningar och verksamhet kan utarbeta egna, mer detaljerade rekommendationer för specifika situationer, verksamheter eller tillställningar. Aktören kan fullgöra sin skyldighet genom att begränsa antalet kunder, genom arrangemang som gäller antalet kundplatser eller lokalerna eller på något annat sätt som beaktar särdragen i verksamheten. Aktören kan tillämpa landskapsregeringens principer om att organisera evenemang på ett säkert sätt.

Lagstadgade skyldigheter

Enligt 58 c § i lagen om smittsamma sjukdomar har den som ansvarar för administreringen av lokaler avsedda för kunder och andra deltagare följande skyldigheter:

- kunderna och deltagarna har möjlighet att rengöra händerna;
- kunderna och deltagarna ges instruktioner om att hålla tillräckligt avstånd och rengöra händerna samt om andra motsvarande rutiner som förhindrar spridning av smitta;
- rengöringen av lokaler och ytor effektiviseras utöver vad som någon annanstans föreskrivs om rengöring när det gäller den aktuella verksamheten och
- kundernas och deltagarnas vistelse ska ordnas så glest som det bara är möjligt med beaktande av verksamhetens särdrag och eventuella kundplatser ska placeras tillräckligt långt bort från varandra.

Anvisningar och rekommendationer om hygien

- Det är viktigt att man inte deltar i offentliga tillställningar eller allmänna sammankomster eller vistas i offentliga lokaler om man har symtom för covid-19. Symtomfrihet ska understrykas i informationen om offentliga tillställningar. Det är viktigt att man på ett enkelt sätt kan avboka förhandsbiljetter på grund av sjukdom.
- En del av coronavirussmittade visar väldigt få symtom eller är till och med helt symtomfria. En coronavirussmittad person kan sprida smitta i cirka två dygn innan symtomen börjar. Därför är det viktigt att alla som deltar i tillställningar iakttar god hygienrutin och ser till att de håller säkerhetsavståndet.
- Arrangören bör kräva användning av munskydd under ett evenemang, om myndigheterna i allmänhet rekommenderar att de används.
- Korrekt hygien när man hostar eller snyter sig minskar smittspridningen. Utöver de lagstadgade anvisningarna rekommenderas det att anställda och besökare ges information om de rätta rutinerna för att öka medvetenheten.

- God handhygien behövs också för att förebygga smitta. Se till att det finns tillräckligt med handsprit och ställen där man kan tvätta händerna på evenemangsplatsen. Se till att toaletterna fungerar och försäkra dig om tvålen och att handdukarna räcker till.
- Coronaviruset smittar i första hand som droppsmitta. Coronaviruset orsakar en luftvägsinfektion med symtom såsom bland annat hosta, halsont, feber, andnöd, muskelvärk, magsymtom och huvudvärk.

Institutet för hälsa och välfärd: [Mer information om symtomen på coronavirusinfektion](#)

Håll avstånd

- Att undvika fysisk kontakt och att hålla ett tillräckligt avstånd mellan personerna förebygger smitta effektivt. Det ska vara möjligt att hålla säkerhetsavstånd under hela den offentliga tillställningen och allmänna sammankomsten. Det finns inget specifikt säkerhetsavstånd som ska hållas, vad som är ett tillräckligt säkerhetsavstånd avgörs av arrangören utifrån förutsättningarna i varje enskilt fall.
- Om det bildas köer bör man påminna om och hjälpa människor att hålla säkerhetsavstånd. Man kan till exempel ha personal och informationstavlor som instruerar om säkerhetsavståndet. Därtill kan man förhindra att det bildas långa köer genom att dela upp när och hur deltagare anländer. Publiken kan med hjälp av tejpning, rep eller personal styras så att trängsel undviks.
- Risken för droppsmitta förhöjs lätt när man sjunger eller motionerar i grupp och därför bör vikten av att hålla säkerhetsavstånd inskräpas i dessa och liknande situationer. Om man ropar eller talar med hög röst, till exempel när man hejar på ett lag, ökar risken för droppsmitta.

Städning

- Coronaviruset smittar i första hand som droppsmitta. Det är möjligt att viruset också smittar via beröring. Coronaviruset lever inte länge på ytor.
- Vid städning ska man använda ett svagt basiskt universalrengöringsmedel. I sanitetsutrymmen kan städningen intensifieras genom att använda desinfektionsmedel. Man kan följa Arbetshälsoinstitutets städanvisningar.
- Kontaktytor såsom dörrhandtag, armstöd, arbetsytor och bord ska torkas av minst en gång och gärna två gånger dagligen. I lokaler med många besökare rekommenderas avtorkning med 2–4 timmars mellanrum. Användning av gemensamma arbets- och studieverktyg och arbetsredskap ska undvikas eller så ska de alltid rengöras efter varje person som använt dem.

Det rekommenderas att städningen sköts enligt [Arbetshälsoinstitutets städanvisningar](#).

Coronavirussmitta vid offentliga tillställningar och allmänna sammankomster

För utredningen av smittkedjor svarar ansvarig smittskyddsläkare på Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS). Om coronavirussmitta konstateras hos någon som deltagit i en tillställning ska det utredas om det har förekommit exponering. Den exponerade ska spåras och med stöd av lagen om smittsamma sjukdomar sättas i karantän.

För att förenkla smittspårningen ska arrangörerna i den mån det är möjligt och med beaktande av lagstiftningen samla in kontaktuppgifter till deltagarna i ett evenemang eller en verksamhet. Genom att begränsa antalet personer vid offentliga tillställningar och allmänna sammankomster och undvika att olika grupper blandas kan antalet personer som exponeras minska om coronavirussmitta konstateras bland deltagarna. Information till deltagare att ladda ner applikationen Coronablinkern kan ytterligare förenkla smittspårningen.

Personer i riskgrupper

Det rekommenderas att personer som hör till riskgrupperna undviker närkontakter medan epidemin pågår. Därför avråds dessa personer från att delta i offentliga tillställningar, allmänna sammankomster eller verksamhet i offentliga lokaler såvida de inte är fullt vaccinerade mot covid-19. Om det är nödvändigt att delta ska tryggas avstånd och hygienrekommendationerna enligt dessa anvisningar iakttas.

Institutet för hälsa och välfärd: [Riskgrupper för allvarlig coronavirussjukdom](#)

Lägerverksamhet för barn och unga

- Endast symtomfria personer får delta.
- Lägerverksamheten rekommenderas delas in i grupper som är inkvarterade, intar måltider och ägnar sig åt aktiviteter så att de inte kommer i kontakt med andra grupper som eventuellt befinner sig på samma lägerområde vid samma tidpunkt. På så sätt begränsas antalet närkontakter medan lägret pågår och det blir enklare att spåra exponerade personer om coronavirussmitta konstateras hos deltagarna.
- Iakttas allmänna rekommendationer om god hand och hosthygien samt städning.
- Undvik onödig fysisk kontakt (till exempel att ta i hand eller kramas).
- Om en lägerdeltagare under lägret konstateras ha symtom som passar in på coronavirusinfektion, ska hen hänvisas till ett separat utrymme och vänta där tills det går att lämna lägret. Hen ska söka sig omgående till ett coronatest. I fall hen har viruset ska de som exponerats spåras och försättas i karantän. I en sådan situation ska den som ordnat lägret kontakta den lokala enhet som ansvarar för smittsamma sjukdomar för att få ytterligare anvisningar.

Övrigt ansvarstagande

I samband med offentliga tillställningar kan det ordnas andra privata evenemang som inte hör till själva tillställningen. Även om arrangören av evenemanget inte själv ansvarar för dessa privata tillställningar, bör det i kommunikationen i anslutning till evenemanget dock betonas att även privata sammankomster eller evenemang är förenade med smittorisker. Det är bra att följa de lokala rekommendationerna.

Hänvisning

Sändlista för kännedom

Kontaktperson

Bengt Michelsson, +358 18 25 000 (vxl)

Ärende

Landskapsregeringens rekommendation till allmänheten om användning av mun- och nässkydd på allmän plats

Beslut

Landskapsregeringen beslutar med stöd av 8 § i lagen om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016) att utge en rekommendation till allmänheten om användning av mun- och nässkydd på allmän plats under perioden 29.7.2021-12.8.2021.

Användning av mun- och nässkydd rekommenderas

- i samband med testning för covid-19,
- i kollektivtrafik och på allmän plats inomhus under karantäntiden efter inresa från riskområde för alla över 15 år, samt
- i kollektivtrafik och på allmän plats inomhus för alla över 15 år då man inte kan hålla avstånd.

Beslutet träder i kraft omedelbart och upphör 12.8.2021 klockan 24:00.

Motivering

Landskapsregeringen har 30.10.2020 antagit en handlingsplan för hantering av covid-19 epidemin på Åland (ÅLR 2020/8256) som har utarbetats i samråd med Ålands hälso- och sjukvård. Handlingsplanen innehåller vägledande definitioner av epidemifaser och planerade åtgärder för de olika epidemifaserna. Handlingsplanen har reviderats 26.11.2020, 28.1.2021 och 17.6.2021.

Under vecka 29-30 2021 har hittills 15 fall konstaterats på Åland, varav 5 fall bedöms som samhällssmitta. Ett stort antal personer är satta i karantän. Sannolikheten är hög för att nya fall kommer konstateras under resten av innevarande vecka. Incidensen vecka 29-30 är hittills 50 / 100 000 och förväntas således öka ytterligare. Samarbetsgruppen bedömde därför 28.7.2021 att Åland är i spridningsfasen. Samarbetsgruppen bedömer att smittriskerna är högst i situationer då trängsel uppstår inomhus, t.ex. vid restaurang- och

nattklubbsbesök, privata fester inomhus och inomhusevenemang. Samarbetsgruppen bedömer därför att begränsningar av offentliga tillställningar och allmänna sammankomster endast behöver införas inomhus.

Enligt landskapsregeringens handlingsplan (reviderad 17.6.2021) ska rekommendationen i spridningsfasen även omfatta kollektivtrafik och på allmän plats inomhus för alla över 15 år då man inte kan hålla avstånd.

Enligt 30 § 9 punkten i självstyrelselagen (1991:71) för Åland ska de uppgifter som enligt lagstiftningen om bekämpning av smittsamma sjukdomar hos människor ankommer på en riksmyndighet eller på kommunerna i landskapet skötas av landskapsregeringen eller någon annan myndighet som anges i landskapslag. Social- och hälsovårdsministeriet är i detta sammanhang att betrakta som en riksmyndighet och Ålands landskapsregering ansvarar därför för motsvarande uppgifter på Åland.

Tillämpade lagrum

- 30 § 9 punkten självstyrelselag (1991:71) för Åland
- 1 och 8 §§ lag om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016)
- 1 och 5 §§ statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (FFS 146/2017)
- 1 § i statsrådets förordning (FFS 69/2020) om ändring av 1 § i statsrådets förordning om smittsamma sjukdomar (146/2017)

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Annette Holmberg-Jansson

FÖR KÄNNEDOM

Kommuner på Åland

Ålands kommunförbund, info@kommun.ax

Ålands hälso- och sjukvård, info@ahs.ax

Ålands polismyndighet, registratur.aland@polisen.ax

Statens ämbetsverk på Åland, info@ambetsverket.fi

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, kirjaamo@valvira.fi

Institutet för hälsa och välfärd, info@thl.fi

Social- och hälsovårdsministeriet, kirjaamo@stm.fi

Statsrådets kansli, registratorskontoret@vnk.fi

Heidi Kaila, Statsrådets kansli, heidi.kaila@vnk.fi

Noora Löfström, Statsrådets kansli, noora.lofstrom@vnk.fi

Janina Groop-Bondestam, Justitieministeriet, janina.groop-bondestam@om.fi

Viveca Arrhenius, Social- och hälsovårdsministeriet, viveca.arrhenius@stm.fi

Anne Kumpula, Social- och hälsovårdsministeriet, anne.kumpula@stm.fi